

Stedelijke Erfgoedbibliotheek Mechelen

- ▶ Hoe groeide de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?
- ▶ Wat vind je terug in de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?
- ▶ Hoe kun je zoeken in de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?
- ▶ Wanneer en hoe is de Stedelijke Erfgoedbibliotheek raadpleegbaar?

▶ **Hoe groeide de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?**

Het Stadsarchief beheert sinds de 19de eeuw de uiterst rijke Stedelijke Erfgoedbibliotheek. Deze werd toen aangeduid als Stadsbibliotheek of Bibliothèque Publique. De oorsprong ervan gaat terug tot 1760, toen het stadsbestuur besloot een eigen bibliotheek op te richten. Hoewel aanvankelijk de omvang bescheiden en de openbaarheid eerder beperkt was, is deze collectie daardoor één van de oudste Belgische stadsbibliotheeken.

Tijdens het Frans bewind (1794-1815) slaagde de stad erin haar collectie uit te breiden met delen van de bibliotheken van onder meer de Grote Raad, kardinaal d'Alsace en het Groot Seminarie. Gedurende deze revolutionaire periode waren die bibliotheken immers in beslag genomen. Vele boeken werden verkocht, naar Parijs of Brussel overgebracht of nadien teruggegeven, maar een niet onbelangrijk aantal werken bleef in stedelijk bezit.

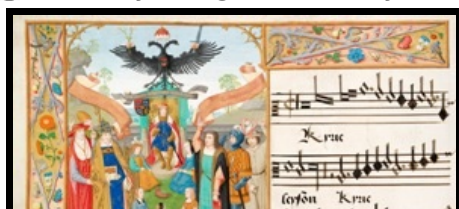
Hoewel in omvang sterk gegroeid, kende de bibliotheek in de verdere eerste helft van de 19de eeuw een eerder sluimerend bestaan als stedelijk boekendepot. De eigenlijke bibliotheekwerking kwam pas weer op gang toen de Stadsbibliotheek in 1844 toegevoegd werd aan het Stadsarchief. De klemtoon kwam daarbij op de algemene wetenschappelijke literatuur te liggen. In 1865 richtte de stad de Volksbibliotheek op, de latere Openbare Bibliotheek. Deze zou zich meer toeleggen op de 'volksopvoeding', zoals die toen heette. Sindsdien bezit de stad Mechelen twee bibliotheken met elk een eigen specifieke werking en doelgroepen.

Na de Tweede Wereldoorlog maakte de brede wetenschappelijke benadering meer plaats voor de algemene en lokale geschiedenis. De benaming Stadsbibliotheek wijzigde in Historische (Bewaar)bibliotheek. Vandaag is het Stedelijke Erfgoedbibliotheek.

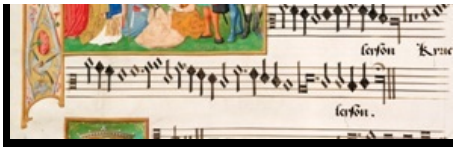
Ondertussen was de collectie ook steeds blijven groeien. Belangrijk hierbij waren de verwervingen van de verzamelingen van bibliofielen als Armand de Perceval, Bernard en Auguste de Bruyne, Henry Cordemans de Bruyne, Willy Godenne, Willem Van Caster en Henry Joosen.

Op dit ogenblik bestaat de Stedelijke Erfgoedbibliotheek uit meer dan 33 000 titels en ze blijft verder aangroeien. Via allerhande projecten, zoals dat van [Short Title Catalogus Vlaanderen](#), wordt er volop gewerkt aan de verdere ontsluiting ervan.

▶ **Wat vind je terug in de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?**

De Stedelijke Erfgoedbibliotheek bestaat uit twee grote deelcollecties: de Mechelse Bibliotheek en de Algemene Bibliotheek.

In de **Mechelse Bibliotheek** verzamelen we alle boeken, drukwerken en handschriften die verband houden met de

geschiedenis van Mechelen en haar regio. Werken die daarbuiten vallen maar geschreven zijn door Mechelse auteurs worden eveneens opgenomen. Een aanzienlijk deel van de collectie is ouder dan 1800. De meest in het oog springende werken daarbij zijn ongetwijfeld de verschillende uitgaven van het *Crujdeboeck* van Remberth Dodoens. Hij was een wereldberoemde Mechelse dokter en plantkundige. Andere blikvangers zijn het Koorboek van Margareta van Oostenrijk, unieke middeleeuwse fragmenten en diverse zeldzame Mechelse drukken. Tot slot omvat de Mechelse Bibliotheek een uitgebreide collectie kranten en tijdschriften, grotendeels daterend uit de 19de en 20ste eeuw. Een overzicht van de Mechelse kranten is opgenomen in de [databank Abraham](#) van de Vlaamse Erfgoedbibliotheek.

Tot de **Algemene Bibliotheek** behoren publicaties betreffende de geschiedenis en kunstgeschiedenis van de Nederlanden, de Zuidelijke Nederlanden en België. Daarnaast zijn ook de historische hulpwetenschappen (paleografie, sigillografie, numismatiek,...) en andere wetenschappen (geografie, plant- en bodemkunde, geneeskunde,...) vertegenwoordigd.

Bijzondere subcollecties binnen de Algemene Bibliotheek zijn de delen van de bibliotheken van de Grote Raad en van kardinaal d'Alsace. Beide zijn van groot belang voor de rechtsgeschiedenis. Daarbij aansluitend werd heel wat rechtshistorische literatuur opgenomen.

Tot slot is er ook een collectie cd-roms, cd's en dvd's.

🔍 **Hoe kun je zoeken in de Stedelijke Erfgoedbibliotheek?**

De Mechelse Bibliotheek is quasi volledig digitaal beschikbaar, zij het in sterk vereenvoudigde vorm. Raadpleeg de [catalogus](#). Let wel: deze catalogus wordt niet meer aangevuld. De meest recente boeken zijn enkel op steekkaart in de [algemene leeszaal](#) terug te vinden.

De boeken van de Algemene Bibliotheek zijn enkel via steekkaarten in de [algemene leeszaal](#) opzoekbaar.

Voor de beide deelbibliotheken zijn alle in Vlaanderen gedrukte werken van vóór 1800 via de [Short Title Catalogus Vlaanderen](#) digitaal opzoekbaar.

Raadpleeg het overzicht van [cd-roms](#), [cd's](#) en [dvd's](#).

🔍 **Wanneer en hoe is de Stedelijke Erfgoedbibliotheek raadpleegbaar?**

Vrij toegankelijk tijdens de openingsuren van de [algemene leeszaal](#).

Geen uitleen aan derden, raadpleging enkel ter plaatse.

Kopiëren of digitaal fotograferen is mogelijk mits toestemming.
